

סדרי הדין של רשת בתי הדין ארץ חמדה - גזית

תשפ"ב

א. הרכב בית הדין

1. בית הדין יושב בהרכב של שלושה, למעט החריגים המוזכרים בפרק ב.
2. בראש הרכב ישב מי שנקבע לכך על ידי נשיאות בית הדין, להלן יקרא אב בית הדין.
3. לאב בית הדין תהיה הסמכות לדון לבדו בבקשות לצווי ביניים, לצוויים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות וכן בענייני סדר ונוהל ורשאי הוא להסמיך לדון בעניינים כאמור, חבר אחר של בית הדין.
4. החלטה של דיין לפסול את עצמו או להסתלק מלדון בעניין, לאחר התחלת הישיבה הראשונה, טעונה אישור של אחד מאבות בית הדין.
5. החלטה של דיין כאמור, עקב פסול בשל קרבה משפחתית לפי הדין, אינה טעונה אישור כאמור.

ב. דיין יחיד

1. רשאים בעלי הדין יחדיו להגיש בקשה שעניינם ידון בפני דיין יחיד. החליט אב"ד לאשר את הבקשה, ידון העניין לפני דיין יחיד.
2. גם כאשר אין פנייה של הצדדים, רשאי אב בית דין להחליט על דיון בפני דיין יחיד כאשר הוא סבור שיש צורך מיוחד בכך, או כאשר מדובר בדיון מקדמי.
3. במקרים האמורים כל הסמכויות של "מותב תלתא" (פירושו: בית דין בהרכב שלשה דיינים) יהיו לדיין היחיד.

ג. הגשת התביעה

1. תביעה תוגש מודפסת בשלשה עותקים, או בדוא"ל.
2. כתב התביעה יכיל:
 - 2.1 שמו המלא של התובע, צילום תעודה מזהה (במקרה של תאגיד תעודת תאגיד) וכתובתו, כולל מיקוד, מספרי טלפון – קבוע ונייד, וכתובת דואר אלקטרוני או מס' פקס.
 - 2.2 שמו המלא של הנתבע, מספר תעודת זהות, במקרה של תאגיד מספר הרישום שלו וכתובתו, כולל מיקוד, וכן מספרי טלפון, קבוע ונייד, כתובת דואר אלקטרוני או מס' פקס אם ידועים לתובע.

- 2.3 הרקע לתביעה. ניתן לפרט את העובדות המשמשות יסוד לתביעה ולצרף את המסמכים התומכים בגרסת התובע.
- 2.4 הסעד הנתבע, ואם התביעה היא לתשלום כספי יש לנקוב בסכום הנתבע, ודרך חישובו.
- 2.5 התובע רשאי לכלול בכתב התביעה, תביעות אחדות הנובעות מעילות שונות ונפרדות, ובלבד שהן מתייחסות לאותם נתבעים או לחלקם.
3. כתב התביעה יהיה חתום על ידי התובע או על ידי בא כוחו באם צורך לכתב התביעה ייפוי כוח למייצג.
4. לכתב התביעה יהיה מצורף הסכם בוררות חתום ותשלום אגרת פתיחת תיק כפי שייקבע מעת לעת ומפורסם באתר ביה"ד. אגרה זו לא תוחזר.
5. עם חתימת הנתבע על הסכם הבוררות על התובע לשלם את יתרת האגרה כפי שמפורסם באתר בית הדין.
6. בסמכות הנהלת בית הדין לתת הנחה באגרה לאחד הצדדים או לשניהם, על פי שיקול דעתה.

ד. הזמנה לדין

1. מזכירות בית הדין תקבל את כתב התביעה מאת התובע, תרשום על גבי כתב התביעה את תאריך קבלתו ותקבע מספר סידורי לתיק.
2. מזכירות בית הדין תשלח לנתבע את כתב התביעה, כולל נספחיו עם הסכם הבוררות עליו חתם התובע, בדואר רשום עם אישור מסירה או במסירה אישית ע"י שליח עם אישור מסירה או בדוא"ל עם אישור קבלה.
3. הנתבע יתבקש להגיב לפניית מזכירות בית הדין תוך 14 יום. אב"ד רשאי להורות על קיצור או על הארכת זמן התגובה.
4. חתם הנתבע על הסכם בוררות הוא רשאי להגיש כתב הגנה, ולצרף לכתב ההגנה תביעה שכנגד, אף אם התביעה שכנגד נובעת מעילות שונות או מעובדות אחרות מאלו שבכתב התביעה. גובה האגרה על תביעה שכנגד מפורט באתר בית הדין. כתב התביעה שכנגד יועבר לתגובת הנתבע שכנגד.
5. בית הדין רשאי להחליט שהתביעה שכנגד תידון בהליך נפרד.
6. כל הזמנה לדין (לאחר משלוח כתב התביעה) וכל החלטת בית הדין, תישלח לנוגעים בדבר, באחת הדרכים המופיעות בסעיף ד(2), או בכל דרך אחרת הנראית לבית הדין לרבות בין השאר דואר אלקטרוני או פקס.
7. במקרה של מחלוקת האם על הנתבע לחתום על הסכם בוררות, ובכל מקרה שיהיה בכך צורך, יתקיים דיון מקדמי בהסכמת הצדדים.

ה. חתימה על הסכם בוררות

1. בישיבה הראשונה יבדוק בית הדין אם נחתם הסכם בוררות. כל שינוי מנוסח הסכם הבוררות, אף שנעשה בהסכמת הצדדים, דורש אישור של בית הדין.
2. קבעו הצדדים את בית הדין בהסכם מראש כבורר מוסכם ולא חתמו על הסכם בוררות מפורט, יפסוק בית הדין בדרך הנראית לו המועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה של הסכסוך ויפסוק לפי מיטב שפיטתו על פי החומר שבפניו. בית הדין לא יהיה קשור בדין המהותי, בדיני הראיות, בסדרי דין המהותי או במועדים הקבועים בחוק הבוררות.

ו. מהלך הדיון

1. ניהול הדיון וכן השמירה על הסדר והמשמעת בעת הישיבות, הם בידי אב בית הדין.
2. הדיון מתנהל לפי הסדר דלהלן:
 - 2.1 טענות התובע והנתבע.
 - 2.2 עדויות והוכחות.
 - 2.3 במידה ויש צורך, הגשת סיכומי בעלי הדין בע"פ או בכתב, לפי החלטת בית הדין.
 - 2.4 הורה ביה"ד על הגשת סיכומים בכתב: יסכם התובע ולאחריו הנתבע, או שהסיכומים יוגשו במקביל על ידי שני הצדדים, על פי החלטת ביה"ד.
 3. במהלך הישיבה, תמצית דברי בעלי הדין והעדים יירשמו בפרוטוקול וזה יימסר לצדדים בדואר או בדוא"ל.
 4. לאחר דיון במעמד הצדדים:
 - 4.1 רשאי בית הדין לקבל מן הצדדים, לבקשתו או לבקשת הצדדים, הבהרות בכתב, השלמת ראיות והשלמת טענות, ולפסוק על פיהן לפי שיקול דעתו.
 - 4.2 עותקים של פניית בית הדין ותשובות הצדדים ימסרו גם לצד שכנגד, אשר לו תינתן האפשרות להגיב לדברים בכתב תוך זמן שייקבע ע"י ביה"ד.
 - 4.3 בית הדין יחליט על פי שיקול דעתו אם יש מקום לישיבה נוספת בנוכחות הצדדים.

ז. חוות דעת מומחה

1. הייתה הכרעת הסכסוך כרוכה בעניין הטעון מומחיות, רשאי בית הדין, בכל שלב משלבי הדיון ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות נאותה לטעון את טענותיהם, להורות על מסירת העניין לחוות-דעתו של מומחה שימנה בית הדין.
2. ככלל, ימונה מומחה אחד, אלא אם כן החליט בית הדין אחרת.

3. בית הדין יקבע האם יש צורך בסיור של המומחה ומי יהיה נוכח בסיור. ככלל, כל הצדדים לסכסוך יוזמנו לסיור, למעט אם יוחלט אחרת.
4. חוות דעתו של המומחה תועבר לצדדים להערות.
5. ככלל, הצדדים יעירו בכתב על חוות דעתו של המומחה, אולם, הצדדים רשאים לבקש לחקור את המומחה בישיבת בית דין.
6. הצדדים רשאים להביא ראיות או להוכיח בכל דרך כי מומחה בית הדין טעה בחוות דעתו.
7. ככלל, שכרו של המומחה ישולם על ידי שני הצדדים בשווה ומראש, אלא אם כן יורה בית הדין אחרת. בפסק הדין יכריע בית הדין כיצד לחלק את עלות המומחה באופן סופי.
8. בית הדין רשאי שלא לקבל את חוות דעתו של המומחה, בחלקה או במלואה. במקרה כזה עליו לנמק את החלטתו.

ה. פסק דין

1. כל פסק דין יכלול:
 - 1.1 תמצית של טענות בעלי הדין.
 - 1.2 העובדות החשובות לפסק הדין.
 - 1.3 נימוקי ההכרעה.
 - 1.4 הכרעת בית הדין.
 - 1.5 על מי חלות הוצאות המשפט וכן שכר הטרחה של המייצג ושיעורם.
2. האמור בסעיפים 1.1, 1.2, 1.3 לא חל, כאשר בעלי הדין פטרו את בית הדין מלנמק את פסק הדין.
3. פסק ייחתם על ידי כל הדיינים שישבו בדין. ניתן פסק הדין ברוב דעות, יצוין הדבר בפסק הדין.
4. פסק דין ישלח לצדדים בדואר רשום, עם אישור מסירה.
5. במידת האפשר יישלח פסק הדין לצדדים גם בדוא"ל.

ט. סעדים זמניים

1. בקשה לסעד זמני טרם חתימת הצדדים על שטר בוררות (א) הוגשה בקשה לסעד זמני, והנתבע לא חתם על הסכם בוררות, רשאי ביה"ד לפנות לנתבע בבקשה דחופה לחתימה מיידיית על הסכם בוררות.
(ב) כל עוד לא חתמו בעלי הדין על הסכם בוררות לא ייתן ביה"ד סעד זמני.
2. בקשה לסעד זמני לאחר חתימת הצדדים על הסכם בוררות

- (א) הוגשה בקשה לסעד זמני לאחר חתימת בעלי הדין על הסכם בוררות, רשאי בית הדין ליתן את הסעד המבוקש, אם שוכנע בצורך במתן הסעד המבוקש כדי למנוע נזק למבקש.
- (ב) בית הדין רשאי ליתן כל סעד זמני הדרוש להבטחת ביצוע פסק הדין בעת מתן פסק הדין או לאחריו; הבקשה לסעד הזמני יכול שתהיה בעל פה.
3. הדיון בבקשה
- (א) בקשה למתן סעד זמני תידון במעמד שני הצדדים, ואולם רשאי בית הדין ליתן צו על פי צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה, כי קיים חשש סביר שההשהיה שבקיום הדיון במעמד הצדדים תסכל את מתן הצו או תגרום למבקשה נזק חמור.
- (ב) על אף האמור בסעיף משנה ח(3)(א), יידונו בקשות לצו עיקול זמני, או צו הגבלת שימוש בנכס במעמד צד אחד, אלא אם כן שוכנע בית הדין כי אין בקיום דיון במעמד הצדדים כדי לסכל את מתן הצו.
4. צו במעמד צד אחד
- (א) ניתן צו, במעמד צד אחד, יקיים בית הדין דיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי.
- (ב) העתק הצו, העתק הבקשה והמסמכים המצורפים אליה יומצאו ע"י המבקש במסירה אישית למשיב בתוך שלושה ימים, אלא אם כן קבע בית הדין מועד מאוחר יותר מטעמים מיוחדים שיירשמו; לבקשת המחזיק, יורה בית הדין למבקש להמציא למחזיק בהקדם האפשרי העתק הבקשה והמסמכים המצורפים אליה.
5. פניה לבית המשפט המוסמך
- בכל מקרה בו ביצוע הצו הזמני כרוך בהפעלת צד ג', לרבות, בין השאר, אדם פרטי, רשות ממשלתית מוסמכת וכיו"ב, יביא המבקש את הצו הזמני בפני בית המשפט המוסמך, מכח סעיף 16(א)(5) לחוק הבוררות, התשכ"ח-1968.
6. עיון מחדש
- (א) בית הדין רשאי בכל עת לעיין מחדש בצו זמני שניתן, אם ראה כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שנתגלו מאז מתן הצו, או אם ראה כי מלכתחילה לא הייתה הצדקה למתן הצו.
- (ב) בעיון מחדש רשאי בית הדין לקיים, לשנות או לבטל, את ההחלטה נושא העיון, או לתת החלטה אחרת במקומה; בין השאר, רשאי בית הדין להורות כי אם יפקיד המשיב סכום מסוים כעירבון או ימציא ערובה מספקת אחרת להבטחת ביצוע פסק הדין, יפקע הצו הזמני.
7. פקיעת הסעד הזמני
- סעד זמני יפקע –

- (1) עם סילוק התובענה, עם ביצוע פסק הבורר או בתום המועד שנקבע בו, לפי המוקדם ;
- (2) אם הצו הזמני ניתן במעמד צד אחד, למעט צו מניעה זמני, ולא הומצא למשיב במסירה אישית כאמור בתקנה 4(ב) לעיל, זולת אם בית הדין קבע אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו ;
- (3) עם ביטולו על ידי בית הדין, בין עם מתן פסק הדין, בין לפני ובין לאחריו.
8. עיצומים
- הפר צד הוראות צו זמני מסיבה התלויה בו, רשאי בית הדין לפי בקשת הצד השני, לנקוט אחד או יותר מהצעדים הבאים :
- (א) לחייב את הצד המפר בתשלום הוצאות לצד השני.
- (ב) לדחות את התובענה, אם הצד המפר הוא התובע ; לקבל את התובענה ללא הגנת הנתבע, אם הצד המפר הוא הנתבע.

י. ערעור

1. לצדדים הזכות לערער על פסק-דין או על החלטה של בית הדין בהתאם לתקנות אלו, זולת אם ויתרו על זכות זו בהסכמה בכתב או בהסכמה בעל פה שתרשם בפרוטוקול בית הדין.
2. ערעור על פסק דינו של בית הדין יידון בפני אחד מאבות בתי הדין שלא ישב בתיק.
3. אב בית הדין שדן בערעור רשאי להרחיב את ההרכב לשלושה דיינים או יותר.
4. אין ערעור אלא על יסוד הנימוקים דלהלן :
 - (א) טעות בהלכה.
 - (ב) טעות הנראית לעין בשיקול-הדעת או בקביעת העובדות.
 - (ג) פגם מהותי בניהול הדיון באופן המשפיע על תוצאות הדיון.
5. ערעור על החלטה זמנית, החלטת ביניים, או החלטה אחרת הקשורה בניהול ההליך - יידון אף הוא באופן האמור לעיל.
6. (א) ערעור יוגש תוך שלושים יום מיום קבלת פסק הדין בדואר או קבלת העתקו (גם אם איננו חתום) בדוא"ל המוקדם מבין שניהם.
 - (ב) ערעור על לפי סעיף י(5), יוגש תוך שבעה ימים ממתן ההחלטה.
 - (ג) כתבי הערעור יועברו לצד השני לקבלת תגובה תוך 14 יום.
 - (ד) הוגש ערעור מטעם צד אחד, יהא הצד שכנגד רשאי להגיש ערעור שכנגד תוך 14 יום, גם אם חלף המועד שבסעיף קטן (א). הוגש ערעור שכנגד, יוכל המערער להגיב לערעור שכנגד תוך 14 יום מיום הגשתו.

7. במקרה של מתן פסק דין חלקי רשאי בית הדין קמא לקבוע כי ערעור יוגש תוך שלושים יום מיום מתן פסי"ד החלקי, ואף טרם השלמת ההליך כולו, ולאחר מכן לא ניתן יהיה לבקש לערער על פסק הדין החלקי.
8. הערעור יוגש בכתב, ובו יפרט המערער נימוקים שלדעתו יש בכוחם להביא לביטול או לשינוי של פסק הדין – נשוא הערעור. פסק הדין בערעור יכול שיינתן על יסוד הבקשה שבכתב בלבד.
9. החלטה בערעור מחייבת מסירת נימוקים תמציתיים. ויכול שתכלול חיוב הצדדים בהוצאות משפט.
10. על אף האמור בסעיף (1) דלעיל, גם אם ויתרו הצדדים על זכות הערעור, רשאי אחד מראשי אבות בית הדין לקבל את הערעור, אם לדעתו מדובר בטעות הנראית לעין בהלכה או בשיקול הדעת שיש להם תוצאה חמורה, או בליקוי חמור בניהול ההליך.
11. ההרכב שידון בערעור רשאי להחליט על קיומו של דיון בנוכחות הצדדים או על קבלת הכרעה בערעור ללא דיון כזה, אלא ע"פ בקשת הערעור ותגובת הצד השני.
12. ערעור יחוייב באגרה כפי שמתפרסם מעת לעת באתר ביה"ד.

יא. הוראות כלליות

1. כל פניה תוגש למזכירות בית הדין כשהיא מוקלדת, למעט מקרה שבו התקבל אישור אב"ד להגישה בכתב יד.
2. בית הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, לסטות מסדרי הדין בכדי להביא לידי הכרעה צודקת ומהירה של הסכסוך.
3. בכל ענין שבסדרי הדין שאיננו קבוע בתקנות אלו יפעל בית הדין לפי שיקול דעתו לשם יעילות הדיון ועשיית צדק ומשפט.
4. הצדדים ובית הדין ישמרו על חשאיות הדיונים והמסמכים שהוגשו כחלק מההליך. עם זאת, הנהלת בית הדין רשאית למסור פרטים לרשויות המדינה שיבקשו זאת על פי חוק, וכן את שמות בעלי הדין והקבלות שניתנו עבור תשלום האגרה. כמו כן, בית הדין רשאי לפרסם את פסק הדין לאחר השמטת שמות בעלי הדין.